Konfucius/v čínštine Kchung Fu-c’ (552/551 p.n.l.-479 p.n.l.) :)

Najslávnejší mysliteľ, politik, štátnik a sociálny filozof Číny, ktorého učenie a filozofia hlboko ovplyvnili život a myslenie celej Východnej Ázie.

Narodil sa pri Čou v štáte Lu na území dnešnej provincie Šan-tung. Bol a je reformátorská postava, ktorá natrvalo poznamenala a poznamenáva nielen čínsku kultúru, politiku a náboženstvo. Konfucius nevytvoril žiadny ucelený systém logiky, etiky či metafyziky, jeho náuka je súborom morálnych zásad a princípov správania, pričom v popredí jeho záujmu bol predovšetkým človek. Centrom jeho záujmu bola politická filozofia a etika osobného a rodinného života.

Jeho morálna filozofia kládla dôraz na morálku osobnosti aj vlády, korektnosť v medziľudských vzťahoch, úprimnosť a spravodlivosť. Za spravodlivých a ušľachtilých[1] označoval tých, ktorí dokázali odolať závislosti na svojich túžbach, boli pozorní, pravdovravní, snažili sa učiť, boli láskaví k ľuďom, mali úctu k tradíciám a starším... za základnú ľudskú cnosť pokladal humanitu, za základ pevnej morálky každému dosiahnuteľné triezve poznanie. Neuznával dedenie šľachtického stavu, tvrdil, že do tohoto stavu sa človek dostáva prostredníctvom zdokonaľovania svojho charakteru. Odmietol ideu od sveta odtiahnutého mudrca[2], základným rysom jeho filozofie bol príklon k človeku a k praktickému životu.

Obdivoval mýtické dynastie[3] a predpokladal, že práve ľudia, ktorí sa neustále (samo)vzdelávajú a pracujú na zušľachťovaní svojho charakteru, budú pripravení a schopní viesť štát nového typu - ušľachtilým spôsobom, podobne, ako sa to darilo týmto starobylým dynastiám. Nostalgicky sa díval do minulosti a nabádal Číňanov, hlavne politikov, aby si brali príklad z minulosti.

Sám o sebe Konfucius napísal nasledovné: „*V pätnástich rokoch sa môj duch zaoberal štúdiom. V tridsiatke som nadobudol pevné názory. V štyridsiatke som prestal pochybovať. V päťdesiatke som poznal vôľu nebies. V šesťdesiatke bolo moje ucho spoľahlivým nástrojom na prijímanie právd. V sedemdesiatich môžem nasledovať túžby môjho srdca bez toho, aby som porušoval akékoľvek pravidlá.*“.

Prvý čínsky filozof a autor myšlienok: „*Nerob iným to, čo nechceš, aby oni robili tebe.*“ a „*Učiť sa a nerozmýšľať je zbytočná námaha, rozmýšľať a neučiť sa je však nebezpečné.*“ zomrel ako 73-ročný vo svojom rodisku.

V nadväznosti na Konfuciovo učenie sa rozvíjal konfucianizmus. Jeho princípy sa stali široko akceptovanými hlavne preto, že sú založené na čínskych tradíciách. Bránia silnú rodinnú lojalitu, uctievanie predkov, rešpekt mladších voči starším, manžela voči manželke, a rodinu ako základ ideálnej vlády[4]. Európe filozofa predstavil jezuita Matteo Ricci, ktorý ako prvý romanizoval filozofovo meno na Konfucius.

[1] Na rozdiel od podlých či obyčajných ľudí.

[2] A aj vlastným spôsobom života posmeľoval svojich nasledovníkov, aby sa zúčastňovali na verejnom živote. Sám sa ako 50 ročný sa stal ministrom spravodlivosti v kráľovstve Lu.

[3] Csou-kungera, legendárneho mudrca Hia zo Západnej dynastie Csou a čiastočne historickú Sang-Jin dynastiu.

[4] I keď je Konfucianizmus Číňanmi často nasledovaný v náboženskom duchu, vedú sa diskusie, či je náboženstvom, pretože sa takmer vôbec nezaoberá teologickými záležitosťami (bohovia), posmrtný život...).

Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania